

for hvilke der kun kan købes en beskeden Enkepension eller Livrente til Afkommet.

IV. *Hvoraft betales Arveskat.* For saa vidt Formuen bestaar i rede Penge eller let realisable Effekter, skulle disse selvfølgelig beskattes.

a) Naar Arven bestaar i *fast Ejendom* eller i en Forretning, maa det erindres, at Værdien af en saadan ikke altid ved Overdragelse til Arvingen kan sættes efter f. Eks. Vurderingen til Ejendoms skyld, men for fast Ejendoms Vedkommende i nogle Lovgivninger sættes efter et Mængfold af Aarets Nettoudbytte; dette er nu for meget ved Forretninger, men ofte for lidt ved fast Ejendom, idet den Maade, hvorpaa Nettoudbyttet af en Landejendom kan opgøres og ofte opgøres, giver et fejlagtigt Resultat. (Jfr. Indkomstskattens Udbytte i Landkommunerne.)

Vurderingen bør imidlertid være liberal, d. v. s. ikke være karrig; derimod maa f. Eks. de tyske Agrarers Fordring om en lavere Afgift for fast Ejendom, fordi „Løseformue fordobles hurtigere end fast Ejendom“, afvises som ubeføjet. Paa et Punkt bør man derimod tage let paa Arv, bestaaende i fast Ejendom eller i en i Gang værende Forretning, idet Arveafgiften ikke bør fordres betalt paa en Gang, men, om Arvingen ønsker det, bør henstaa som en amortisabel Hypotekgæld i Ejendommen og Forretningen. Thi Staten har vel Ret til Arveafgift, men *Staten har ikke Ret til at forlange, at Arvingen yderligere skal tage ved i Utide at realisere Arven eller ved i Utide at optage Laan i Arven for at betale Arveafgiften.* Staten maa her nøjes med et Gældsbevis med Sikkerhed i Arvegenstanden. I denne Samhæng maa man beklage, at dansk Ret ikke har et lignende Institut som f. Eks. engelsk Ret, hvorefter Arvingerne uden videre kunne konstituere sig som en Art Aktieselskab og drive en arvet Forretning eller Ejendom i Fællesskab.

Thi under Behandlingen af den Tyngde, hvormed en Arveskat hviler, maa man erindre, at de Tab, der herigennem forvoldes Arvingen, er intet at regne mod dels de Tab, der forvoldes ved Realisering af et Stervbo, ofte i Utide, og dels de Udgifter, Skiftebehandling, Sagføreres Salærer og lignende forvoldes Arvingen. Og Arvingens Evne til at bære en højere Arveafgift vil væsentlig forøges, om man under Realisationen af et Bo's Aktiver tog mere lempelig fat, og man samtidig

satte legale Grænser for, hvad juridiske Eksekutorer og lignende Personer kunne tage for deres ikke altid lige værdifulde Tjenester.

Men i alt Fald bør Staten ikke forøge Arvingens Tab, ved at tvinge ham til at realisere eller optage Laan paa et Tidspunkt, da det vil volde ham yderligere Tab. Thi med Hensyn til Arveafgift gælder ogsaa den ældgamle Adam Smith'ske Regel, at Afgiften ikke bør tage mere ud af den beskattedes Lomme, end der tilfalder Statskassen.

b) Med Hensyn til Renterettigheder, er det rimeligt, at de kapitaliseres, og at der betales Arveafgift af deres Kapitalværdi. Begrebsmæssigt burde der betales Arveafgift af *Pensioner*, der ydes af Staten, naar der f. Eks. skal betales Arveafgift af den Arv, der tilfalder Ægtefællen, idet den Enke, der faar 10,000 Kr. kontant, ikke er bedre stillet end den Enke, der faar en Pension af 1,000 Kr. aarlig. Men da slige *Pensioner* kun tilfalder Enker og i visse Fald mindreaarige Børn, og da der med Rette kan tvivles om, hvorvidt Enker bør beskattes ved Arv efter Ægtefælle, og da Pensionens Kapitalværdi ikke er saa meget høj, er det rigtigt at fritage Statspensioner. Men skulle disse fritages, synes Enkepensioner, givne af Kommuner eller Aktieselskaber, heller ikke at være et passende Beskatningsobjekt.

c) Vende vi os til *Livsforsikringer*, da er det begrebsmæssigt rigtigt, at de Livrenter, afdøde har tegnet, regnes som en Arv efter deres Kapitalværdi, ligesom jo, hvis afdøde har forsikret sig, den udbetalte Forsikringssum indbetales i Boets Masse. Men der er dog det Moment, at Staten overalt opfordrer til Livsforsikring og fremmer denne Bevægelse. Derigennem kommer tvende Statsprincipper til at virke imod hinanden; det ene, det fiskale, hævder, at en Livrente, tegnet til Fordel for andre, skal beskattes, idet en Mand, der sætter sine Sparepenge i Sparekassen og dermed ved sin Død har opsparet 10,000 Kr., for hvilke Enken kan købe sig en Livrente paa 900 Kr. aarlig, ikke bør stilles anderledes end den Mand, der anvender sine Sparepenge til en Præmie, hvorfor han køber en Overlevelsrente til hans Enke, stor 900 Kr. Statens andet Princip er imidlertid at begunstige Tegning af Overlevelsrenter; det maa da blive en Skønssag, hvilket Princip der er det stærkeste, enten det fiscale Lighedsprincip eller den sociale Begunstigelse af Forsikringsvirksomhed. Formentlig bliver det